

This question paper contains 3 printed pages]

YC—91—2024

FACULTY OF HUMANITIES

B.A. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

NOVEMBER/DECEMBER, 2024

ECONOMICS

Paper X (Compulsory)

(Indian Economy)

(Monday, 2-12-2024)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—Two Hours

Maximum Marks—50

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) All questions carry equal marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Explain concept and components of Human Development Index. 10

मानव विकास निर्देशांकाची संकल्पना आणि घटक स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

What is a socialist economy ? Explain the characteristics of socialist economy.

समाजवादी अर्थव्यवस्था म्हणजे काय ? समाजवादी अर्थव्यवस्थेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

P.T.O.

2. Explain the role of service sector in Indian Economy. 10

भारतीय अर्थव्यवस्थेतील सेवा क्षेत्राची भूमिका स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Explain the objectives and structure of 'NITI' Commission.

'निती' आयोगाची रचना व उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा.

3. Explain the role of transport as an infrastructure in economic development. 10

आर्थिक विकासात वाहतूक या पायाभूत घटकाची भूमिका विशद करा.

Or

(किंवा)

Explain the impact of globalization on Indian Economy.

जागतिकीकरणाचा भारतीय अर्थव्यवस्थेवरील परिणाम स्पष्ट करा.

4. Suggest population control measures. 10

लोकसंख्या नियंत्रणाचे उपाय सुचवा.

Or

(किंवा)

What is Foreign Direct Investment ? Explain India's Policy regarding Foreign Direct Investment.

प्रत्यक्ष विदेशी गुंतवणूक म्हणजे काय ? प्रत्यक्ष विदेशी गुंतवणूकी संदर्भात भारताचे धोरण स्पष्ट करा.

5. Write short notes on (any two) :

10

(i) Education and Health

(ii) The need for Economic Planning

(iii) Liberalization

(iv) 12th Five Year Plan.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

(i) शिक्षण आणि आरोग्य

(ii) आर्थिक नियोजनाची आवश्यकता

(iii) उदारीकरण

(iv) 12वी पंचवार्षिक योजना.